

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ОСВІТА ХХІ СТОЛІТТЯ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання Правління
ГО «Освіта ХХІ століття»
29.06.2026 № 2

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації педагогічних працівників
закладів дошкільної освіти, які забезпечують реалізацію
державного стандарту дошкільної освіти
«Освітній процес у ЗДО за освітньою програмою
науково-педагогічного проєкту “Інтелект України”»**

Харків–2026

Розробники: науково-педагогічний проєкт «Інтелект України» (проєктна група у складі Гавриш Ірини Володимирівни — доктора педагогічних наук, професора, наукового керівника науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (далі — Проєкт), директора науково-дослідного інституту експериментальної дидактики Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди; Даниленка Георгія Миколайовича — доктора медичних наук, професора, директора ДУ «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків НАМН України»; Доценко Світлани Олексіївни — доктора педагогічних наук, професора, керівника творчої групи авторів з розробки та експериментальної апробації навчально-методичних комплектів із дисциплін математичної освітньої галузі для 1–11(12)-х класів, що працюють за Проєктом, завідувача кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди; Єреська Олега Вікторовича — кандидата педагогічних наук, доцента кафедри педагогіки Національного університету біоресурсів і природокористування України, заступника наукового керівника Проєкту з питань нормативно-правового забезпечення його реалізації в освітньому просторі України; Левінець Наталії Валентинівни — кандидата педагогічних наук, доцента, старшого наукового співробітника лабораторії дошкільної освіти і виховання Центру раннього розвитку дитини та дошкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України; Лохвицької Любові Василівни — кандидата педагогічних наук, професора, професора кафедри психології і педагогіки дошкільної освіти Університету Григорія Сковороди в Переяславі; Семихат Наталії Вікторівни — керівника творчої групи авторів з розробки та експериментальної апробації навчально-методичних комплектів із дисциплін мовно-літературної освітньої галузі для 1–11 класів, що працюють за освітньою програмою Проєкту; Щербакової Олени Олександрівни — доктора психологічних наук, професора, першого заступника керівника Проєкту, провідного наукового співробітника ДУ «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків НАМН України»).

Напрями підвищення кваліфікації: розвиток та вдосконалення загальних і професійних компетентностей педагогічних працівників закладу дошкільної освіти, відповідно до Професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» (наказ Міністерства економіки України від 19.10.2021 р. № 755-21), що забезпечують реалізацію державного стандарту дошкільної освіти та здійснення освітнього процесу за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України».

Розроблено з урахуванням типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти з вищою педагогічною освітою за іншою спеціальністю, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 13.02.2026 №256.

Термін дії програми: з 01.07.2026 року до 01.07.2031 року.

Рецензенти:

Андрющенко Тетяна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти та професійного розвитку педагогів комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»;

Золотаренко Олена, директор Білоцерківської початкової школи «Казка» Білоцерківської міської ради Київської області.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми визначається низкою чинників: необхідність формування у дітей дошкільного віку ключових компетентностей, що потребує нових методичних рішень та професійної готовності педагогів; комплексна реалізація компетентнісного, особистісно-орієнтованого, інтегративного підходів в організації освітнього процесу; розвиток інтелектуальних, творчих та соціальних здібностей; забезпечення їх готовності до навчання у школі та сприяння гармонійному особистісному становленню.

Програма розроблена з урахуванням державної політики в галузі дошкільної освіти, вимог чинного законодавства.

До найбільш значущих професійних викликів, на розв'язання яких спрямована Програма, належать:

- потреба педагогічних працівників у методичній готовності до реалізації освітнього процесу за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»;

- потреба в організації безпечного, психологічно комфортного, здоров'язбережувального освітнього середовища;

- необхідність упровадження сучасних освітніх технологій, цифрових інструментів навчання, розвитку інтелектуальних, творчих та соціальних здібностей дітей, забезпечення їхньої готовності до навчання в школі та сприяння гармонійному особистісному становленню;

- потреба в розвитку педагогіки партнерства, професійної рефлексії та здатності педагогічних працівників до безперервного професійного розвитку.

Отже, Програма створює умови для безперервного фахового зростання, удосконалення загальних і професійних компетентностей та формування готовності до інноваційної діяльності, що вбачається в забезпеченні методичної та практичної підготовки педагогічних працівників до її реалізації, що відповідає сучасним державним стандартам організації освітнього процесу і стратегічним завданням розвитку дошкільної освіти в Україні. У контексті євроінтеграційних процесів та оновлення національної системи дошкільної освіти підвищення кваліфікації педагогічних працівників стає необхідною умовою для забезпечення конкурентоспроможності української дошкільної освіти.

Цільова група: педагогічні працівники — вихователі закладів дошкільної освіти, які здійснюватимуть освітній процес за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України».

Обсяг (тривалість): 30 годин / 1 ECTS.

Особливості реалізації Програми. Програма реалізується на засадах андрагогічного, особистісно орієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів, що забезпечує її практичну спрямованість. Це дозволяє враховувати

наявний професійний досвід слухачів і спрямовує їх на безпосереднє застосування здобутих знань у власній педагогічній практиці. Навчання передбачає активну участь слухачів у практичних заняттях, аналізі професійних ситуацій (case study), моделюванні педагогічних ситуацій, майстер-класах, брифінгах, груповій та індивідуальній роботі, виконанні практичних завдань і рефлексії власної професійної діяльності.

Програму можуть реалізувати в міжтестастійний період педагогів, упродовж навчального року або в літній період, коли заклади мають можливість організувати інтенсивні курси.

Програма реалізується як системний процес професійного розвитку педагогічних працівників закладів дошкільної освіти, що поєднує нормативну базу, методичну підтримку та практичну спрямованість, забезпечуючи їх готовність до ефективного впровадження інноваційного науково-педагогічного проєкту «Інтелект України». Академічний вектор програми передбачає орієнтацію на вивчення закономірностей і принципів дитячої, педагогічної психології, нейропсихології, дошкільної педагогіки, нейропедагогіки; ознайомлення педагогічних працівників із сучасними підходами організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти. Практичний вектор програми спрямований на подальший розвиток загальних і професійних компетентностей, фахових знань, умінь і навичок, на поглиблене володіння трудовими функціями вихователя закладу дошкільної освіти.

Тривалість програми: інтенсивна (короткостроковий курс, 2 тижні, з інтенсивним графіком навчання).

До викладання залучаються фахівці (тренери), які пройшли попередню підготовку з викладання Програми.

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (очна / очно-дистанційна / дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: професійний розвиток педагогічних працівників закладів дошкільної освіти відповідно до державної політики в галузі освіти, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових загальних та професійних компетентностей слухачами курсів та їх підготовка до якісного виконання трудових функцій. Центрація програми — подальший професійний розвиток суб'єкта педагогічної діяльності закладу дошкільної освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

поглибити і розширити знання педагогічних працівників щодо сучасних тенденцій дошкільної освіти та інтегративних підходів відповідно до трансформаційних процесів освітньої галузі;

забезпечити розвиток загальних і професійних компетентностей педагогічних працівників відповідно до професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти»;

забезпечити розвиток навичок використання методик і технологій науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»;

сформувати компетентності у сфері інтеграції змістових блоків: особистісно-соціальний розвиток дитини (українською та англійською мовами); логіко-математичний розвиток (українською та англійською мовами); розвиток мовлення і формування первинних навичок грамоти (українською та англійською мовами) за програмою розвитку дитини «Intellect Baby»;

сформувати здатність і готовність вихователів закладів дошкільної освіти до впровадження інноваційних форм організації освітнього процесу за програмою розвитку дитини «Intellect Baby»;

удосконалити здатність організовувати безпечне, психологічно комфортне, здоров'язбережувальне освітнє середовище;

удосконалити вміння здійснювати педагогічне партнерство з дітьми, батьками, колегами та іншими учасниками освітнього процесу;

удосконалити навички аналізу, самооцінювання та рефлексії власної професійної діяльності;

забезпечити готовність педагогічних працівників до безперервного професійного розвитку.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: загальні (громадянська (ЗК.01), соціальна (ЗК.02), культурна (ЗК.03), етична (ЗК.06)) та професійні (прогностична (А1), організаційна (А2), оцінювально-аналітична (А3), предметно-методична (А4), проєктувальна (Б2), психоемоційна (В1), здатність до навчання впродовж життя (Г1), інформаційно-комунікаційна (Г2)), відповідно до Професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти».

До загальних і професійних компетентностей, що мають бути сформовані (вдосконалені) в результаті реалізації Програми, належать:

Загальні:

громадянська компетентність — здатність діяти на засадах демократичних цінностей, правових норм та етичних стандартів, усвідомлювати свої права й обов'язки, формувати в дітей основи громадянської свідомості, патріотизму, соціальної відповідальності та готовності до життя в демократичному суспільстві;

соціальна компетентність — здатність до емпатійної та толерантної взаємодії, ефективної комунікації й співпраці з дітьми, батьками, колегами та громадою, спрямованої на формування в дошкільників навичок конструктивного спілкування, співробітництва та соціальної відповідальності;

культурна компетентність — здатність інтегрувати культурні надбання у щоденну освітню діяльність, створюючи розвивальне середовище, де дитина навчається через мистецтво, традиції та культурні цінності;

етична компетентність — здатність усвідомлювати межі власних професійних можливостей і діяти відповідно до рівня підготовленості,

приймати рішення на основі етичних міркувань та принципів доброчесності, демонструвати соціальну відповідальність, повагу до різноманітності та мультикультурності, інтегруючи ці цінності у планування й моделювання освітнього процесу за науково-педагогічним проектом «Інтелект України».

Професійні:

прогностична компетентність — здатність планувати та моделювати освітній процес за концепцією науково-педагогічного проекту «Інтелект України»; проектувати інтегровані форми організації освітньої діяльності з урахуванням високого темпу та специфіки подачі матеріалу;

організаційна компетентність — здатність організовувати ігрову та інші види діяльності дітей дошкільного віку з використанням спеціальних посібників та засобів за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»; розвивати вміння раціонально чергувати інтелектуальну активність із технологіями релаксації, вправами для очей та нейробікою;

оцінювально-аналітична компетентність — здатність здійснювати моніторинг динаміки розвитку пізнавальних процесів (пам'яті, уваги, мислення тощо) та академічної готовності вихованців до школи в умовах реалізації науково-педагогічного проекту «Інтелект України»; формувати навички безбального та мотиваційного оцінювання досягнень дітей;

предметно-методична компетентність — опанування авторськими методиками науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (технології ейдетики, глобального читання / сприйняття інформації, математичні тренажери тощо); здатність адаптувати складний науково-педагогічний зміст до вікових та індивідуальних особливостей дітей дошкільного віку;

проектувальна компетентність — здатність створювати освітній простір, спроектований за принципами універсального дизайну та розумного пристосування, забезпечуючи доступність, інклюзивність і комфорт для кожної дитини; інтегрувати ці принципи в планування та моделювання освітнього процесу за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»;

психо-емоційна компетентність — здатність створювати ситуацію успіху, підтримувати високу пізнавальну мотивацію вихованців та запобігати інтелектуальному перевантаженню чи стресу дітей; гарантувати психологічну комфортність в умовах організації інноваційного освітнього процесу;

здатність навчатися впродовж життя — готовність до опанування інноваційних освітніх систем, оволодіння новими ролями вихователя та постійне самовдосконалення в межах спільноти педагогів, які впроваджують науково-педагогічний проект «Інтелект України»;

інформаційно-комунікаційна цифрова компетентність — здатність ефективно використовувати цифрові технології для планування, моделювання та реалізації освітнього процесу; застосовувати цифрові ресурси й інтерактивні засоби; організовувати комунікацію з дітьми, батьками та колегами через сучасні цифрові інструменти, електронні освітні ресурси, інтегруючи їх у методики науково-педагогічного проекту «Інтелект України».

Очікувані результати навчання узагальнено у таблиці 1.

Таблиця 1

**Очікувані результати підвищення кваліфікації
педагогічних працівників закладів дошкільної освіти,
які забезпечують реалізацію державного стандарту дошкільної освіти
«Освітній процес у ЗДО за освітньою програмою
науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»»**

Знання й розуміння	Орієнтація у сучасних тенденціях розвитку дошкільної освіти в контексті викликів сьогодення; обізнаність у концептуальних засадах інноваційної діяльності та впровадження науково-педагогічного проєкту «Інтелект України», розуміння його цілей і завдань у дошкільній освіті; спрямованість на цифрові та інформаційно-комунікаційні технології для організації освітнього процесу за програмою розвитку дитини «Intellect Baby»; володіння системними знаннями про закономірності особистісно-соціального, мовленнєвого та математичного розвитку дітей дошкільного віку; розуміння структури змістових блоків і принципів їх реалізації у білінгвальному середовищі за програмою розвитку дитини «Intellect Baby»; знання методик використання авторських вправ та дидактичних ігор у контексті інтегративної моделі організації інноваційного освітнього процесу за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»
Розвинені вміння	Планувати та моделювати освітній процес відповідно до концептуальних засад науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»; проектувати і проводити зустрічі як інтегровану форму організації освітньої діяльності з дітьми дошкільного віку з урахуванням високого темпу та специфіки подання матеріалу; застосовувати авторські вправи у структурі зустрічей та організації самостійної діяльності дітей за програмою розвитку дитини «Intellect Baby»; застосовувати технології забезпечення розвитку мовлення, формувати первинні навички грамоти та елементарних математичних уявлень у двомовному середовищі; організовувати самостійну пізнавальну діяльність дітей засобами ігор та вправ через створення розвивального освітнього середовища; облаштовувати білінгвальний культуромовний освітньо-розвивальний простір під час реалізації завдань програми розвитку дитини «Intellect Baby»; здійснювати моніторинг ефективності освітнього процесу в різних вікових групах закладу дошкільної освіти, які працюють / будуть працювати за програмою розвитку дитини «Intellect Baby» в межах науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»

Диспозиції (цінності, ставлення)	Усвідомлення цінності якісної освіти, гідності людини, безпеки, здоров'я, незалежності України та професійної відповідальності педагога; готовність діяти на засадах педагогічної етики, дитиноцентризму, педагогіки партнерства, академічної доброчесності та поваги до різноманітності; відкритість до інновацій, професійної рефлексії, взаємонавчання та безперервного професійного розвитку; здатність підтримувати дітей, колег і батьків в умовах сучасних суспільних викликів, сприяти згуртованості та створенню безпечного освітнього середовища
---	--

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації. Система оцінювання результатів підвищення кваліфікації слухачів побудована на компетентнісному підході та спрямована на визначення рівня сформованості професійних знань, умінь і здатності застосовувати їх у практичній діяльності. Оцінювання результатів навчання слухачів здійснюється на засадах об'єктивності, справедливості, прозорості та повної відповідності меті й очікуваним результатам.

Умовою успішного завершення курсу є відвідування не менше 90 % навчальних занять; виконання всіх обов'язкових практичних завдань, різних видів самостійної роботи та успішний захист підсумкового мініпроєкту.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат підвищення кваліфікації встановленого зразка обсягом 30 годин / 1 ECTS, що відповідає вимогам пункту 13 постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21.08.2019 р. № 800 (зі змінами).

Вартість: безкоштовно.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Таблиця 2

**Навчальний план
курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників
закладів дошкільної освіти, які забезпечують реалізацію
державного стандарту дошкільної освіти
«Освітній процес у ЗДО за освітньою програмою
науково-педагогічного проєкту “Інтелект України”»**

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. Соціально-гуманітарний модуль					
1.1. Нормативно-правова база та актуальні питання освіти в Україні. Концептуальні засади науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» та його значення для дошкільної освіти»	1		1		2
1.2. Організаційно-методичні засади реалізації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»	1	1			2
1.3. Модульний контроль. Експрес-інтерв'ю «Осмислення теоретичних засад реалізації науково-педагогічного проєкту „Інтелект України“ в закладах дошкільної освіти»				2	2
Разом за модулем	2	1	1	2	6
МОДУЛЬ 2. Професійний модуль					
2.1. Опрацювання компонентів структури зустрічей змістового блоку «Особистісно-соціальний розвиток дитини (українською та англійською мовами)»	1	2			3
2.2. Практикум із використання авторських вправ, їхнє місце в структурі блоку «Особистісно-соціальний розвиток дитини (українською та англійською мовами)»		3			3
2.3. Методичні аспекти	1	2			3

реалізації інтегративної моделі змістового блоку «Розвиток мовлення і формування первинних навичок грамоти (українською та англійською мовами)»					
2.4. Опрацювання авторських вправ у структурі зустрічей та організації самостійної діяльності дітей «Розвиток мовлення і формування первинних навичок грамоти (українською та англійською мовами)»	1	3			4
2.5. Закономірності та особливості математичного розвитку дітей дошкільного віку	1	2			3
2.6. Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку в умовах білінгвального навчання	1	2			3
2.7. Організація самостійної пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку засобами авторських вправ і дидактичних ігор	1	2			3
Разом за модулем	6	16			22
МОДУЛЬ 3. Діагностико-аналітичний модуль					
3.1. Контрольно-підсумкові заходи				2	2
Разом за модулем				2	2
Усього	8	17	1	4	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ МОДУЛЬ

Соціально-гуманітарний модуль (6 академічних годин) спрямований на забезпечення розвитку загальних і професійних компетентностей слухачів курсів, необхідних для реалізації державної освітньої політики, забезпечення ефективної професійної діяльності в умовах сучасних суспільних викликів. Розглядаються питання концептуальних положень науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» в координатах його імплементації в заклади дошкільної освіти. Модуль охоплює такі теми:

1. Нормативно-правова база та актуальні питання освіти в Україні. Концептуальні засади науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» та його значення для дошкільної освіти.
2. Організаційно-методичні засади реалізації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України».
3. Модульний контроль. Експрес-інтерв'ю «Осмислення теоретичних засад реалізації науково-педагогічного проєкту „Інтелект України“ в закладах дошкільної освіти.

Тема 1.1. Нормативно-правова база та актуальні питання освіти в Україні. Концептуальні засади науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» та його значення для дошкільної освіти

Ключові питання теми: Сучасна державна освітня політика України. Законодавче забезпечення функціонування системи дошкільної освіти. Концепція та місія науково-педагогічного проєкту «Інтелект України». Цінності проєкту і ключові принципи: компетентнісний, інтегративний, особистісно-орієнтований підходи. Стратегічні цілі для дошкільної освіти: інноваційність та відповідність сучасним викликам.

Тема 1.2. Організаційно-методичні засади реалізації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»

Ключові питання теми: Особливості програми розвитку дитини дошкільного віку «Intellect Baby». Створення білінгвального культуромовного освітньо-розвивального простору. Зустріч як інтегрована форма організації освітньої діяльності з дітьми дошкільного віку. Роль вихователя закладу дошкільної освіти як провідника інновацій.

Тема 1.3. Модульний контроль. Експрес-інтерв'ю «Осмислення теоретичних засад реалізації науково-педагогічного проєкту „Інтелект України“ в закладах дошкільної освіти»

Ключові питання теми: Нормативно-правові та концептуальні основи реалізації науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» в закладах дошкільної освіти. Матеріально-технічні ресурси та організація білінгвального культуромовного освітньо-розвивального простору. Взаємодія педагогічних працівників, адміністрації та батьків у реалізації програми розвитку дитини дошкільного віку «Intellect Baby».

МОДУЛЬ 2. ПРОФЕСІЙНИЙ МОДУЛЬ

Професійний модуль (22 академічні години) спрямований на формування в слухачів курсів здатності реалізовувати професійну діяльність за матеріалами науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» й містить питання, пов'язані з методикою організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти відповідно до змісту програми розвитку дитини дошкільного віку «Intellect Baby»; ознайомлення зі специфікою зустрічей як форми організації освітньої діяльності; впровадження в роботу з дітьми авторських вправ і дидактичних ігор для засвоєння навчальних одиниць тощо.

Тема 2.1. Опрацювання компонентів структури зустрічей змістового блоку «Особистісно-соціальний розвиток дитини (українською та англійською мовами)»

Ключові питання теми: Трансформаційні аспекти особистісно-соціального розвитку в дошкільному віці. Короткий огляд структури змістового блоку (основні компоненти особистісно-соціального розвитку). Побудова зустрічей у змістовому блоці «Особистісно-соціальний розвиток дитини» (українською та англійською мовами). Роль інтерактивних методів та використання двомовних матеріалів (укр. / англ.) для формування комунікативних навичок. Узагальнення практичних аспектів організації зустрічей у змістовому блоці «Особистісно-соціальний розвиток дитини» (українською та англійською мовами).

Тема 2.2. Практикум із використання авторських вправ, їх місце в структурі блоку «Особистісно-соціальний розвиток дитини (українською та англійською мовами)»

Ключові питання теми: Інтеграція авторських вправ у структурі блоку «Особистісно-соціальний розвиток дитини» для створення емоційно позитивного тла зустрічі. Формування комунікативних навичок у білінгвальному середовищі (укр. / англ.) за допомогою авторських вправ. Стимулювання самостійної діяльності дітей після зустрічі. Методичні акценти щодо добору вправ та їхньої адаптації до вікових особливостей дітей.

Тема 2.3. Методичні аспекти реалізації інтегративної моделі змістового блоку «Розвиток мовлення і формування первинних навичок грамоти (українською та англійською мовами)»

Ключові питання теми: Психолого-педагогічні основи розвитку мовлення та формування первинних навичок грамоти у дошкільному віці. Впровадження інтегративної моделі як основи змістового блоку «Розвиток мовлення і формування первинних навичок грамоти (українською та англійською мовами)». Розвиток комунікативної гнучкості та мовленнєвої активності дітей у білінгвальному середовищі (укр. / англ.). Організація самостійної мовленнєвої діяльності дітей у структурі зустрічі. Узагальнення практичних аспектів інтегративної моделі в розвитку мовлення та формуванні первинних навичок грамоти.

Тема 2.4. Опрацювання авторських вправ у структурі зустрічей та організації самостійної діяльності дітей «Розвиток мовлення і формування первинних навичок грамоти (українською та англійською мовами)»

Ключові питання теми: Інтеграція авторських вправ у структурі зустрічей змістового блоку «Розвиток мовлення і формування первинних навичок грамоти (українською та англійською мовами)». Використання вправ для розвитку фонематичного слуху, артикуляційної моторики й словникового запасу та застосування графомоторних завдань як підготовки до письма і читання в білінгвальному середовищі (укр. / англ.). Організація самостійної мовленнєвої діяльності дітей у структурі зустрічі. Інтеграція вправ з елементами STREAM-підходу (ритмічні схеми, графічні вправи, символічні позначення). Методичні акценти щодо добору авторських вправ, їхньої адаптації та оцінювання результативності роботи за змістовим блоком «Розвиток мовлення і формування первинних навичок грамоти (українською та англійською мовами)».

Тема 2.5. Закономірності та особливості математичного розвитку дітей дошкільного віку

Ключові питання теми: Психолого-педагогічні основи математичного розвитку дітей дошкільного віку. Закономірності формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку різних вікових груп. Сутність змістового блоку «Логіко-математичний розвиток» (українською і англійською мовами). Формування в дітей дошкільного віку навичок порівняння, класифікації та узагальнення предметів і явищ. Розвиток у дітей дошкільного віку умінь орієнтуватися у формі, величині та просторових відношеннях між предметами.

Тема 2.6. Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку в умовах білінгвального навчання

Ключові питання теми: Сучасні підходи щодо розвитку кількісних, просторових та часових уявлень у дітей дошкільного віку в білінгвальному середовищі. Використання українських та англійських мовленнєвих засобів для пояснення математичних понять (кількість, форма, величина, простір, час). Інтеграція математичних вправ із мовленнєвим розвитком: поєднання числівників, математичних термінів та простих інструкцій українською / англійською мовами. Активізація математичного розвитку дітей дошкільного віку в білінгвальному середовищі. Методичні акценти щодо добору вправ, їхньої адаптації та оцінювання результативності у білінгвальному навчанні за змістовим блоком «Логіко-математичний розвиток» (українською і англійською мовами).

Тема 2.7. Організація самостійної пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку засобами авторських вправ і дидактичних ігор

Ключові питання теми: Організація самостійної пізнавальної діяльності дітей із застосуванням двомовних матеріалів. Авторські вправи як інструмент для індивідуального вибору та самостійного виконання дітьми завдань пізнавальної діяльності. Дидактичні ігри, що стимулюють самостійне мислення дітей, пошук рішень та перевірку результатів у пізнавальній діяльності. Організація умов для самостійного вибору дітьми завдань, матеріалів та способів їхнього виконання в пізнавальній діяльності. Інтеграція пізнавальної та інших видів діяльності в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.

МОДУЛЬ 3. ДІАГНОСТИКО-АНАЛІТИЧНИЙ МОДУЛЬ

Діагностико-аналітичний модуль (2 академічні години) спрямований на оцінювання результатів підвищення кваліфікації, визначення рівня сформованості загальних і професійних компетентностей педагогічних працівників, узагальнення результатів навчання, професійну рефлексію та планування подальшого професійного розвитку.

Зміст модуля побудовано на засадах компетентнісного, діяльнісного, рефлексивного та андрагогічного підходів і передбачає застосування інструментів самооцінювання, взаємооцінювання, підсумкового оцінювання та аналізу професійних досягнень слухачів.

Тема 3.1. Контрольно-підсумкові заходи

Ключові питання теми: Підсумкове оцінювання результатів навчання за Програмою. Аналіз сформованості загальних і професійних компетентностей педагогічних працівників. Самооцінювання та професійна рефлексія.

Обговорення результатів навчання, визначення індивідуальних професійних потреб і напрямів подальшого професійного розвитку.

Зміст Типової програми передбачає **виконання слухачами самостійної роботи**. Зміст самостійної роботи у програмі підвищення кваліфікації вихователів закладів дошкільної освіти, які здійснюватимуть освітній процес за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України», передбачає систематичне опрацювання теоретичних і практичних матеріалів поза аудиторними заняттями.

Організаційні питання реалізації Програми. Програма може реалізовуватися в очній, дистанційній та очно-дистанційній формах навчання.

Очна форма передбачає інтерактивні лекції, майстер-класи, тренінги, дискусії, конференції, захист індивідуальних і групових проєктів тощо.

Дистанційна форма містить заняття в синхронному та асинхронному режимах.

Навчання слухачів у синхронному режимі відбувається на платформі Zoom у мікрогрупах під керівництвом тренерів із використанням Zoom-конференцій. Для цього застосовують інтерактивні технології навчання. До кожного заняття додаються презентації, PDF-файли, тестові завдання для поточного діагностування рівня засвоєння слухачами навчального матеріалу.

Навчання слухачів в асинхронному режимі здійснюється завдяки наданню слухачам доступу до архівів конференцій і навчально-методичних матеріалів. Слухач / слухачка має виконати всі завдання і відзвітувати про результат. У разі потреби слухачам надаються індивідуальні консультації.

Очно-дистанційна форма, яку в сучасній андрагогіці вважають найефективнішою формою освіти дорослих, надає можливість поєднати переваги очної та дистанційної форм навчання.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Про дошкільну освіту: Закон України від 06.06.2024 № 3788-IX [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>
3. Про застосування англійської мови в Україні: Закон України від 04.06.2024 р. № 3760-IX. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3760-20#Text>
4. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.09.2019 р. № 800. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>
5. Державний стандарт дошкільної освіти (затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 26.11.2025 р. № 1557). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1557-2025-%D0%BF#Text>
6. Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти»: Наказ Міністерства економіки України від 19.10.2021 р. № 755-21. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti>
7. Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників: Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.09.2022 р. № 805(зі змінами); зареєстрований в Міністерстві юстиції України 21.12.2022 р. за № 1649/38985. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1649-22#Text>
8. Про реалізацію інноваційного освітнього проєкту на всеукраїнському рівні за темою «Забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті „Інтелект України“» у січні 2025 – грудні 2029 років: Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.12.2024 р. № 1718. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/npa/pro-realizatsiiu-innovatsiinoho-osvitnoho-proiektu-na-vseukrainskomu-rivni-za-temoiu-zabezpechennia-iaкости-doshkilnoi-osvity-v-naukovo-pedahohichnomu-proiekti-intelekt-ukrainy-u-sichni-2025->
9. Про реалізацію інноваційного освітнього проєкту на всеукраїнському рівні за темою «Забезпечення якості дошкільної та шкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» у січні 2025 – грудні 2029 років: Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.12.2024 р. № 1718. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/npa/pro-realizatsiiu-innovatsiinoho-osvitnoho-proiektu-na-vseukrainskomu-rivni-za-temoiu-zabezpechennia-iaкости-doshkilnoi-osvity-v-naukovo-pedahohichnomu-proiekti-intelekt-ukrainy-u-sichni-2025->
10. Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 09.12.2024 р. № 1718: Наказ Міністерства освіти і науки України від 30.05.2025 р. № 665. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/uploads/public/684/843/d90/684843d90262f425956100.pdf>

Основна література

1. Бейкер К. Основи білінгвальної освіти і білінгвізму. Дніпро : Ліра, 2016. 645 с.
2. Бех І. Д. Компетентнісний підхід як освітня стратегія. Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/8772/1/534%20%D0%91%D0%B5%D1%85.pdf>
3. Гавриш І. В. Цифровізація освітнього процесу в межах НПП «Інтелект України»: виклики, здобутки та перспективи. Цифрова трансформація освіти та науки : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 04 берез. 2026 р.) / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; редкол.: Ю. Бойчук (голов. ред.) та ін. Харків, 2026. С. 16–18. Режим доступу: <https://doi.org/10.5281/zenodo.19119133>
4. Доценко С. О., Гавриш І. В., Холтобіна О. У. Цифрова гігієна як основа безпеки освітнього середовища: від дошкільної освіти до профільної школи. *Інноваційна педагогіка*. 2026. Вип. 94. С. 247–251. Режим доступу: <https://doi.org/10.32782/ip/94.48>
5. Доценко С. О. Розвиток інтелектуальних здібностей дітей дошкільного віку засобами STEM-освіти. *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2023. Вип. 52. С. 43–50. Режим доступу: <https://doi.org/10.26565/2074-8167-2023-52-05>
6. Доценко С.О., Холтобіна О.У., Лебедєва В.В. Цифрове освітнє середовище як чинник трансформації пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку: теоретико-практичний аспект. *Інноваційна педагогіка*. 2026. Вип. 96. Т. 2. С. 274–277. Режим доступу: <https://doi.org/10.32782/ip/92.2.51>
7. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку. Національна академія педагогічних наук України. Київ : ФОП Ференець В. Б., 2020. 44 с. Режим доступу: <https://bit.ly/2E3xuLJ>
8. Парціальна програма розвитку дитини дошкільного віку «Intellect Baby» / наук. кер. І. Гавриш; розробн.: С. Доценко, О. Єресько, Н. Левінець, Л. Лохвицька, М. Орищенко, Т. Панасюк, Н. Семихат, О. Щербакова. Харків : Інтелект України, 2025. 112 с.
9. Щербакова О. О. Психологічні засади формування стресостійкості учасників освітнього процесу в умовах суспільних криз : методичні рекомендації. Харків, 2024.
10. STEM-освіта: теорія і практика : наук.-метод. зб. / за ред. С. М. Довгого. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021.

Додаткова література

1. Гоулман Д. Емоційний інтелект. Харків : Vivat, 2020. 512 с.
2. Грай і навчайся! Відкрийте безмежний світ для своєї дитини! Пізнавайте світ двома мовами, щоб сформуванати відкритий світогляд для своєї дитини. Режим доступу: <https://intellect.baby/>
3. Коновалова Н. О. Особливості формування іншомовної комунікативної компетентності у дітей середнього дошкільного віку. *Гуманізація навчально-*

виховного процесу. 2023. Вип. 1(103). С. 155–165. Режим доступу: [https://doi.org/10.31865/2077-1827.1\(103\)2023.284550](https://doi.org/10.31865/2077-1827.1(103)2023.284550)

4. Котелянець Н. Тенденції інтегрованого навчання дітей в закладах дошкільної освіти. *Грааль науки*. 2021. № 9. Режим доступу: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.22.10.2021.61>

5. Лохвицька Л., Левінець Н., Бондаревська Л. Орієнтири перспектив розвитку особистості дошкільника: концепція Доротеї Агнес Маккарті (1906–1974). *Psychology Travelogs*. 2026. Вип. 1. С. 74–91. Режим доступу: <https://doi.org/10.31891/PT-2026-1-6>

6. Муқан Н., Горохівська Т., Ієвлев О., Чубінська Н. Іншомовна комунікативна компетентність: поняттєвого-категорійний дискурс. *Академічні візії*. 2023. Вип. 15. С. 1–12. Режим доступу: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.10212646>

7. Терлецька Л. М., Морозенко В. О. Використання методу асоціативних символів під час навчання англійської мови дітей дошкільного віку. *Актуальні питання науки, освіти і суспільства: теорія і практика*. 2022. Вип. 1. С. 44–45. Режим доступу: <http://www.economics.in.ua/2022/11/28-1.html>

8. Fullan M. *The New Meaning of Educational Change* (6th ed.). New York : Teachers College Press, 2025. 144 p.

9. Mayer J. D., Caruso D. R., Salovey P. The ability model of emotional intelligence: Principles and updates. *Emotion Review*. 2016. Vol. 8, Is. 4. P. 290–300. Available from: <https://doi.org/10.1177/1754073916639667>

10. Organisation for Economic Co-operation and Development. *Future of Education and Skills 2030*. Paris : OECD Publishing, 2019. 56 p. Available from: <https://www.oecd.org/education/2030-project/>